MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder G.J.M. Blom
Datum commissiebehandeling	27 augustus 2026
Datum raadsbehandeling	17 september 2026
Zaaknummer	1942016
Onderwerp	Netcongestie: leidende principes aanvragen netcapaciteit

Voorgesteld besluit

1. De leidende principes voor het eerder aanvragen van transportcapaciteit (bijlage 1) vast te stellen.
2. Het college te mandateren om, binnen de door de raad vastgestelde leidende principes, de integrale prioriteringslijst van woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten vast te stellen en de daarin opgenomen projecten tijdig aan te melden voor een elektriciteitsaansluiting.

Publiekssamenvatting

Door netcongestie is het verkrijgen van een tijdige elektriciteitsaansluiting niet langer vanzelfsprekend. Om voortgang te kunnen blijven maken met woningbouw en onderwijshuisvesting kunnen gemeenten deze projecten vanaf 1 oktober 2026 tot circa tien jaar vooruit eerder aanmelden voor een elektriciteitsaansluiting.

De gemeenteraad stelt de leidende principes vast die worden gebruikt voor het prioriteren van aanvragen. Deze sluiten aan bij de reeds door de raad vastgestelde ‘Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040’ en het ‘Integraal Huisvesting Plan (IHP) primair onderwijs en voortgezet onderwijs Moerdijk’. Op basis van deze kaders stelt het college vervolgens de integrale prioriteringslijst vast en meldt de daarin opgenomen projecten tijdig aan voor een elektriciteitsaansluiting.

Inleiding

Netcongestie heeft steeds meer invloed op woningbouw, onderwijshuisvesting en andere ruimtelijke ontwikkelingen. Door de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet is het verkrijgen van een tijdige elektriciteitsaansluiting niet langer vanzelfsprekend. Vanaf 1 juli 2026 worden aanvragen voor klein- en grootverbruikaansluitingen in netcongestiegebieden op een wachtlijst geplaatst. Bij het toekennen van transportcapaciteit toetst de netbeheerder aan de hand van de aanmelddatum en het ACM prioriteringskader waarmee voorrang wordt geborgd voor congestieverminderende maatregelen, veiligheid en voorzieningen voor dagelijkse maatschappelijke behoeften. Er wordt verwacht dat netcongestie ertoe leidt dat het verkrijgen van een aansluiting, ondanks dit prioriteringskader, aanzienlijk kan worden vertraagd.

Om toch voortgang te kunnen blijven maken met specifiek woningbouw en onderwijshuisvesting kunnen gemeenten deze projecten vanaf 1 oktober 2026 tot circa tien jaar vooruit eerder aanmelden voor een elektriciteitsaansluiting. Hierbij bepaalt de volgorde van aanvragen de ‘plek op de wachtlijst’ bij de netbeheerder. Gemeenten moeten daarom vooraf bepalen welke projecten prioriteit krijgen. Met dit voorstel worden de leidende principes voor deze prioritering vastgesteld, en kan het college binnen deze kaders komen tot een integrale prioriteringslijst.

Over deze nieuwe werkwijze is uw raad in juli 2026 geïnformeerd met de raadsinformatiebrief 'Netcongestie: eerder aanvragen van transportcapaciteit bij de netbeheerder' (bijlage 2). Voor verdiepende informatie verwijzen wij graag naar een ledenbrief van de VNG (‘Nieuwe werkwijze Eerder aanvragen in planproces woningbouw & onderwijshuisvesting’, d.d. 16-04-2026, bijlage 3) en communicatie vanuit netbeheerder Enexis (‘BIJLAGE: Transportcapaciteit voor woningbouw’, juni 2026, bijlage 4).

Beoogd effect
Middels dit voorstel kan de gemeente vanaf 1 oktober 2026 tijdig en zorgvuldig gebruik maken van de landelijke werkwijze voor het eerder aanvragen van transportcapaciteit.

Door de leidende principes (bijlage 1) vast te stellen:

- vindt prioritering plaats op basis van reeds vastgesteld gemeentelijk beleid
- is er een transparant en uitlegbaar afwegingskader
- kan het college tijdig de integrale prioriteringslijst vaststellen
- kunnen woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten zo vroeg mogelijk worden aangemeld, waardoor de kans op een tijdige elektriciteitsaansluiting wordt vergroot.

Argumenten

1.1 *De leidende principes bieden een transparant en vastgesteld afwegingskader*.
Door de leidende principes vast te stellen is duidelijk op welke wijze woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten worden geprioriteerd. Dit vergroot de transparantie en uitlegbaarheid van de gemaakte keuzes.

1.2 *De leidende principes sluiten aan bij reeds vastgesteld gemeentelijk beleid*.
De leidende principes zijn gebaseerd op de Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 (bijlage 5) en het Integraal Huisvesting Plan (IHP) primair onderwijs en voortgezet onderwijs Moerdijk (bijlage 6). Hiermee worden geen nieuwe beleidsmatige keuzes gemaakt, maar wordt bestaand beleid toegepast binnen de nieuwe landelijke werkwijze.

1.3 *De gemeente kan hierdoor tijdig voldoen aan de landelijke werkwijze*.
Vanaf 1 oktober 2026 kunnen gemeenten woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten eerder aanmelden voor een elektriciteitsaansluiting. Door nu kaders vast te stellen kan direct worden gehandeld en kunnen aanvragen tijdig worden ingediend.

2.1 *Mandatering aan het college maakt een tijdige en flexibele uitvoering mogelijk*.
De landelijke werkwijze kent een korte deadline en vraagt om een snelle uitvoering. Door het college te mandateren kan de integrale prioriteringslijst tijdig worden vastgesteld en, indien ontwikkelingen daarom vragen, snel worden geactualiseerd.

2.2 *Mandatering past bij de rolverdeling tussen raad en college*.
De raad stelt de leidende principes vast en het college werkt deze kaders uit door de integrale prioriteringslijst vast te stellen en de daarin opgenomen projecten tijdig aan te melden voor een elektriciteitsaansluiting.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *De raad stelt de kaders vast, maar niet de integrale prioriteringslijst.*
Met dit voorstel stelt de raad de leidende principes vast. De concrete integrale prioriteringslijst wordt vervolgens door het college vastgesteld. De raad behoudt invloed op toekomstige ontwikkelingen doordat nieuwe woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten via een startdocument aan de raad worden voorgelegd. Hierdoor kan de raad, indien omstandigheden daarom vragen, de prioriteit van toekomstige ontwikkelingen beïnvloeden door deze aan te passen, te vertragen of niet door te laten gaan.

1.2 *Niet alle landelijke kaders zijn uitgewerkt.*
Onder meer de contractvormen tussen gemeenten en netbeheerders, de financiële gevolgen, de coördinatie tussen gemeenten en de juridische uitwerking worden landelijk nog uitgewerkt. Indien deze ontwikkelingen aanleiding geven tot aanpassing van de gemeentelijke werkwijze, wordt de raad hierover geïnformeerd.

2.1 *Een eerdere aanvraag biedt geen garantie op transportcapaciteit.*
Ook wanneer projecten eerder worden aangemeld, blijft de uiteindelijke toekenning afhankelijk van de beschikbare transportcapaciteit en de landelijke verdelingsregels.

2.2 *Regionale afstemming kan invloed hebben op de uiteindelijke prioritering.*
Transportcapaciteit wordt verdeeld op netvlakniveau. Hierdoor kunnen projecten uit verschillende gemeenten met elkaar concurreren om beschikbare capaciteit. Regionale afstemming kan daarom invloed hebben op de uiteindelijke volgorde waarin projecten worden aangemeld. Uw raad is hierover reeds geïnformeerd in de raadsinformatiebrief 'Netcongestie: eerder aanvragen van transportcapaciteit bij de netbeheerder' (bijlage 2). De uitwerking van deze regionale afstemming moet uiterlijk 1 december 2026 gereed zijn. Zodra hierover meer duidelijkheid is, wordt uw raad nader geïnformeerd.

Middelen

Personele middelen

De voorbereiding en uitvoering vraagt een integrale inzet van meerdere disciplines, waaronder duurzaamheid/energie, woningbouw, onderwijshuisvesting, gebiedsontwikkeling, juridische zaken en procesregie. Uitgangspunt is om hiervoor zoveel mogelijk gebruik te maken van bestaande medewerkers, omdat de benodigde kennis en de aansluiting op de gemeentelijke processen daar aanwezig zijn. Gezien de huidige capaciteitsdruk vraagt dit om prioritering binnen de ambtelijke organisatie.

Financiële middelen

De financiële gevolgen van de nieuwe landelijke werkwijze zijn nog niet volledig bekend. Landelijk wordt nog gewerkt aan de uitwerking van onder andere eventuele voorfinanciering, de contractvorm tussen gemeenten en netbeheerders en de wijze waarop transportverzoeken worden gecontracteerd.

Vooralsnog worden de werkzaamheden die voortvloeien uit deze nieuwe werkwijze uitgevoerd binnen de bestaande personele en financiële kaders. Vaststellen van de leidende principes heeft daarom op dit moment geen gevolgen voor de gemeentelijke begroting.

Eventuele financiële consequenties die voortvloeien uit de verdere landelijke uitwerking worden verwerkt zodra hierover meer duidelijkheid bestaat. Indien noodzakelijk worden deze afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Communicatie
Na vaststelling van het raadsvoorstel worden betrokken projectleiders en relevante interne afdelingen geïnformeerd over de vastgestelde leidende principes voor de prioritering van aanvragen voor elektriciteitsaansluitingen. De kernboodschap hierbij is dat de gemeente niet bepaalt welke projecten een elektriciteitsaansluiting krijgen, maar wel de volgorde vaststelt waarin projecten worden aangemeld voor prioritering bij de netbeheerder.

Het besluit wordt openbaar gemaakt via de gebruikelijke publicatiekanalen van de gemeente, waaronder de besluitenlijst van de gemeenteraad.

Het onderwerp heeft geen rechtspositionele gevolgen voor medewerkers.

Voor dit voorstel is geen afzonderlijk communicatieplan opgesteld. Communicatie vindt plaats via de reguliere bestuurlijke en ambtelijke communicatielijnen.

Vervolg

Na vaststelling van de leidende principes stelt het college voor 1 oktober 2026 de integrale prioriteringslijst van woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten vast. Op basis hiervan worden de daarin opgenomen projecten voor 1 oktober 2026 aangemeld voor een elektriciteitsaansluiting.

De gemeente volgt de verdere landelijke uitwerking van de nieuwe werkwijze. Indien deze aanleiding geeft tot aanpassingen van vastgesteld beleid wordt de raad hierover geïnformeerd. Indien de wijzigingen aanleiding geven tot nieuwe kaderstellende keuzes, wordt hiervoor een afzonderlijk voorstel aan de raad voorgelegd.

Bijlagen
1. Leidende principes voor het eerder aanvragen van transportcapaciteit
2. Raadsinformatiebrief 'Netcongestie: eerder aanvragen van transportcapaciteit bij de netbeheerder'
3. Ledenbrief VNG: ‘Nieuwe werkwijze Eerder aanvragen in planproces woningbouw & onderwijshuisvesting’, d.d. 16-04-2026
4. Enexis: ‘BIJLAGE: Transportcapaciteit voor woningbouw’, juni 2026
5. ‘Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040’
6. ‘Integraal Huisvesting Plan (IHP) primair onderwijs en voortgezet onderwijs Moerdijk’

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via +31168 366764 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 14 juli 2026

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

A. van den Broek
Loco-gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 17 september 2026

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 juli 2026

overwegende dat:

- netcongestie een steeds grotere belemmering vormt voor woningbouw en onderwijshuisvesting
- gemeenten vanaf 1 oktober 2026 woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten eerder kunnen aanmelden voor een elektriciteitsaansluiting
- hiervoor een transparant en vastgesteld afwegingskader noodzakelijk is

gelet op:

- de door de raad vastgestelde 'Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040'
- het door de raad vastgestelde 'Integraal Huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs en voortgezet onderwijs Moerdijk'

BESLUIT

1. De leidende principes voor het eerder aanvragen van transportcapaciteit (bijlage 1) vast te stellen.
2. Het college te mandateren om, binnen de door de raad vastgestelde leidende principes, de integrale prioriteringslijst van woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten vast te stellen en de daarin opgenomen projecten tijdig aan te melden voor een elektriciteitsaansluiting.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 17 september 2026,

H.M. Vonk-Schenkel	A.J. Moerkerke
Griffier	Voorzitter